



Discussienota commissie

Commissie Ruimte

15 januari 2017

Afdeling en opsteller

ROW/J. Spronk 0578 - 699494 j.spronk@heerde.nl

Portefeuille

G.J. van Dijk

Programma

Ruimtelijk en economische ontwikkeling

Agendapunt

12.

Onderwerp

TOP Heerde

De commissie geeft als advies:

Positief te adviseren ten aanzien van de ontwikkeling van de TOP Heerde en in het bijzonder met de maatregelen die nodig zijn voor de realisatie van de locatie Schaapskooi/Kiosk Elburgerweg.

Inleiding

In het collegeprogramma is opgenomen dat de ontwikkeling van een TOP Heerde ter hand genomen moet worden. Dit is een combinatie van versterking van de natuurlijke en toeristisch-recreatieve waarden van het gebied en krijgt vorm door uitvoering van verschillende maatregelen en ontwikkelingen in het gebied. Onder meer de opwaardering van de kiosk aan de Elburgerweg en het hergebruik van de bosschuur aan de Ossenbergweg.

In februari 2017 heeft uw commissie ook over dit onderwerp gesproken. Twee maatregelen sprongen eruit. De aanwijzing van een gebied voor niet-aangelijnde honden in het gebied door specifiek gebied aan de Elburgerweg hiervoor aan te wijzen en de vergroting van de kiosk. Vooral de aanwijzing van het hondenlosloopgebied was onderwerp van gesprek.

Met de uitkomsten van de bespreking in de raadscommissie hebben we opnieuw de alternatieven verkend. Onder meer hebben wij onderzocht of het loslopen van honden op de paden (zoals nu formeel is aangegeven) een oplossing zou kunnen zijn. Dit werd door de provincie vanwege de handhaafbaarheid als een niet haalbare optie gezien. Vervolgens hebben wij een optie onderzocht om een ander gebied op de Renderklippen aan te wijzen als hondenlosloopgebied. De uitkomsten van dit onderzoek hebben wij op 27 november aan de gemeenteraad in een themavergadering gepresenteerd. De opmerkingen van deze bijeenkomst hebben wij zoveel mogelijk in de stukken verwerkt. In deze discussienota willen wij graag onze bevinden ter beraadslaging en ter advies aan u voorleggen.

Bevoegdheid / Juridisch kader

Artikel 108 van de Gemeentewet.

Eerdere besluitvorming en kaders

Commissievergadering februari 2017

Themaraadsvergadering 27 november 2017

Collegeprogramma 2014-2018

Structuurvisie Heerde 2025

Argumenten

1. TOP Heerde is een goede ontwikkeling.

TOP Heerde is veel meer dan alleen enkele maatregelen op de Renderklippen. Het is bedoeld om in evenwicht met de draagkracht van de natuurlijke omgeving aantrekkelijke ontvangstlocaties voor inwoners en bezoekers te creëren. Hiervoor wordt vooral gekeken naar locaties aan de randen van de Veluwe. De lijn loopt van Hattem via Molen De Vlijt, Ennerveld, Groot Stokkert, Heerderstrand/bossschuur Ossenkampweg naar de Renderklippen en vervolgens Epe. Het doel is om voldoende locaties met verschillende mogelijkheden te creëren om daarmee een goede spreiding van bezoekers en recreanten te krijgen. Alle locaties moeten voldoende aantrekkelijke voorzieningen hebben, waarbij in ieder geval een adequate parkeervoorziening met een horecavoorziening aanwezig moet zijn. Bij voorkeur zijn enkele locaties ook goed te bereiken met het openbaar vervoer. De meeste locaties zijn bestaand. Er moet op enkele locaties wel een en ander gebeuren om de aantrekkelijkheid te vergroten en op die manier ook een bijdrage te leveren aan de (maatschappelijke) wens tot realisatie van goede recreatievoorzieningen in de gemeente.

De locaties Bossschuur/Heerderstrand en Kiosk Elburgerweg/schaapskooi behoeven naar onze mening nog een ontwikkeling om als ontvangstlocatie te kunnen dienen. Dit zijn locaties in Natura2000 gebied waarbij een goed evenwicht tussen natuur en recreatie gezocht moet worden, waarbij de natuurlijke waarden van het gebied leidend zijn. Ook andere locaties behoeven nog een ontwikkeling. Dit is veelal binnen de huidige bestemming te bereiken.

Vanwege het natuurbelang is met de KNNV gesproken over de inrichting en ontwikkeling van de Renderklippen. De KNNV ziet verschillende mogelijkheden om de inrichting en het beheer van dit gebied een impuls te geven. De KNNV heeft hiervoor een notitie opgesteld die als bijlage aan deze discussienota is toegevoegd. Onze boswachter heeft aangegeven dat veel van die mogelijkheden ingepast kunnen worden in het gemeentelijk bosbeheer. Voor een aantal zaken is wel extra onderzoek nodig. De KNNV heeft haar medewerking hierbij toegezegd. Daaronder is een aantal maatregelen die tot een discussie kunnen leiden, zoals het omvormen van het blokjesbos aan de Elburgerweg naar een meer open gebied en het realiseren van een open verbinding van het grote heideveld naar het Pluisjesmeer. De KNNV heeft ondersteuning toegezegd bij deze maatregelen. De meeste discussie ontstond in februari over het hondenlosloopgebied. Dit zou te beperkend zijn voor de hondenhouders en op de verkeerde plek liggen. Er is op basis van de discussie gekozen voor een ander gebied. Het gebied ten noordwesten van de Schaapskooi. Het biedt hondenhouders de mogelijkheid om een goede ronde te lopen, er zijn verschillende paden, het ligt niet aan de openbare weg, confrontaties tussen hondenhouders en bezoekers die in een gebied zonder honden willen lopen, kunnen vermeden worden en het is (weliswaar aangeliend) bereikbaar vanaf de parkeerplaatsen. Qua natuurdoelstelling (beperking verstoring) is deze maatregel positief omdat op dit moment gedoogd wordt dat honden op het gehele heideveld van de Renderklippen loslopen. De maatregel heeft een direct verband met de opwaardering van de kiosk. Verwacht wordt dat hierdoor meer bezoekers gebruik zullen maken van het gebied. De extra verstoring als gevolg daarvan wordt gemitigeerd door het aanwijzen van het losloopgebied voor honden. De poel (Wollegrasven) in het gebied, het speelveld en het terrein rond de schaapskooi behoren niet tot het losloopgebied. Onze boswachter geeft aan dat de natuurlijke waarden van de poel teveel verstoord worden door de honden en rond de schaapskooi lopen vaak veel mensen, waaronder ook gezinnen met kinderen. In combinatie met de mogelijke overlast voor de schapen, is het niet geschikt als hondenlosloopgebied. Op het speelveld moet kinderen vrij kunnen spelen. Wij zijn van mening dat met deze oplossing recht gedaan wordt aan de belangen van alle partijen.

Een ander discussiepunt was de grootte van de kiosk. In het kader van het natuurtransferium is gesproken over een gebouw dat meer dan tweemaal zo groot was. Bij de opzet van de TOP Heerde vonden wij dat geen reële grootte meer omdat een spreiding van bezoekers en recreanten over 5 locaties plaatsvindt. De schaal van het gebouw is in overleg met de beoogde exploitanten (huidige exploitanten kiosk) bepaald op 300 vierkante meter. Deze oppervlakte wordt nodig geacht om een voorziening te creëren die nagenoeg het hele jaar open is en ook op dagen met slecht weer kan

worden gebruikt. Daarnaast moet het gebouw dienen als startpunt voor wandel- en fietsroutes. De verwachting is dat veel bezoekers zich in het directe gebied van de nieuwe kiosk en de schaapskooi zullen ophouden. In combinatie met alle andere locaties van de TOP Heerde moet dat ook tot gebieden leiden waar minder bezoekers komen. Wij zijn van mening dat de initiatiefnemers een plan met een hoge kwaliteit hebben ingediend. Ter informatie hebben wij de tekeningen toegevoegd. Met een nieuwe kiosk en de reeds gerealiseerde voorzieningen is het gebied nog niet af. Zoals aangegeven moet nog een aantal natuurmaatregelen uitgevoerd worden. Een ander onderdeel van de TOP Heerde is het verharden van het fietspad van het Heerderstrand naar de Elburgerweg/schaapskooi. Dit is het laatste onderdeel van hoofd fietsstructuur in Heerde dat nog verhard moet worden. De uitvoering daarvan is gepland in 2018.

2. Voor TOP Heerde kan een vergunning Wet natuurbescherming verleend worden.

De maatregelen die in de passende beoordeling zijn opgenomen, hebben effect op het gebied. Het weren van het vrachtverkeer leidt tot een vermindering van stikstof op beschermde habitats. Wel komt uit de Aeriusberekening (emissieberekening) dat dit op een enkel punt (niet kwalificerende gebieden) leidt tot een kleine verhoging van de uitstoot. Dit komt enerzijds door de verplaatsing van het vrachtverkeer naar de afrit Heerde-noord en anderzijds door de berekende toename van het aantal unieke bezoekers (bezoekers die komen als gevolg van de maatregelen). Ook is een vergunning nodig voor het verharden van het fietspad tussen het Heerderstrand en de Elburgerweg. Over alle maatregelen heeft overleg plaatsgevonden met de provinciale diensten op basis van de opgestelde passende beoordeling (natuurrapport). Om de beperkte toename van uitstoot van stikstof zeker te stellen, is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd. Een andere reden om de vergunning reeds aan te vragen, komt voort uit de planning van de verharding van het fietspad van het Heerderstrand naar de Elburgerweg. Dit fietspad is onderdeel van de hoofd fietsroute in de gemeente en wij achten het van belang om het zo spoedig mogelijk in 2018 te realiseren. Het onderzoeksbureau verwacht dat de vergunning verleend kan worden.

3. Met de TOP Heerde wordt een bijdrage geleverd aan de provinciale gebiedsopgave Veluwe op 1.

De doelstellingen van Veluwe op 1 worden Veluwebreed onderschreven. Hiervoor moet wel een en ander gebeuren. Er moet geïnvesteerd worden in bestaande voorzieningen en er moet op veel vlakken geïnvesteerd worden om de aantrekkelijkheid en de kwaliteit van de Veluwe te vergroten. Door het creëren van een goede toegangsstructuur wordt daar door de TOP Heerde een invulling aan gegeven. Er moet immers ruimte komen voor de extra bezoekers die de Veluwe wil trekken. Daarnaast zijn uiteraard ook (particuliere) investeringen nodig in het recreatieve sector maar ook zijn investeringen nodig om de dorpen aantrekkelijker te maken. Ook op dit punt hebben wij in Heerde al het nodige gedaan. Wij willen onze recreatieve basisinfrastructuur zodanig vorm geven dat het aantrekkelijk wordt voor bedrijven en bezoekers. In dat licht wijzen wij bijvoorbeeld ook naar de ontwikkelingen rond het Apeldoorns Kanaal en de Gebiedsontwikkeling Veessen-Wapenveld. Wandelaars, fietsers, vissers, kanovaarders, ruiters en andere sporters krijgen de mogelijkheden om zich uit te leven in onze gemeente.

Kanttekeningen

Naar verwachting neemt het aantal bezoekers in de gemeente toe.

Wij willen graag de recreatie en het toerisme bevorderen. Ook voor de ondernemers in onze gemeente. Dat houdt naar verwachting wel in dat er meer bezoekers zullen komen. Wij denken dat door een goede spreiding van voorzieningen over de gemeente dat de negatieve gevolgen daarvan beperkt zullen blijven. Natuurlijk zal bij bepaalde evenementen wel eens overlast ontstaan, maar dat is volgens ons door het maken van goede afspraken met de ondernemers en organisatoren goed te beperken. Wij zijn voornemens om bij evenementen hier meer aandacht aan te geven.

Daarnaast zijn er ook nieuwe voorzieningen gekomen. Het zuivelmuseum op Erve IJzerman opent in 2018 zijn deuren en in het kader van de hoogwatergeul zijn ook veel recreatievoorzieningen (herstel jachthaven, fiets- en wandelpaden, rustpunten, parkeervoorzieningen, kanoroutes) gerealiseerd. Wij hebben berichten ontvangen dat dit in 2017 ook al tot merkbaar meer bezoekers in het gebied heeft geleid.

Handhaving is belangrijk.

Van verschillende kanten wordt gemeld dat categorieën bezoekers/recreanten zich niet houden aan de regels. Zij maken gebruik van paden die niet voor de doelgroep bedoeld zijn of houden zich niet aan de regels. Dit ergert veel andere bezoekers. Handhaving is daarom van groot belang.

Alternatieven

Natuurlijk kunnen we alles laten zoals het is. Op de korte termijn zal dat niet tot problemen leiden. Welke gevolgen dit op de langere termijn heeft, weten we niet. Wel leeft breed in onze samenleving het idee van recreatie en toerisme belangrijk voor ons zijn en dat we ons mooie gebied graag delen met bezoekers. Uiteraard willen we geen overlast veroorzaken, maar wij denken door vast te houden aan een evenwichtige visie een en ander in goede banen te kunnen leiden. We willen in ieder geval niet de kip met de gouden eieren slachten.

Communicatie

Over de voorzieningen op de Renderklippen heeft overleg plaatsgevonden met de KNNV. Daarnaast is nog met andere partijen gesproken. Er is niet gesproken met de hondenhouders en de niet-hondenhouders. Deze belangen worden als algemeen bekend beschouwd, waarmee rekening is gehouden bij het opstellen van de plannen.

Met de gemeente Epe is afgesproken dat op korte termijn ambtelijk bezien wordt of het beheer en beleid op elkaar afgestemd kan worden.

Het ministerie van Defensie stemt in met het afwaarderen van de Zuidweg voor het vrachtverkeer, mits in uitzonderingsgevallen door het ministerie wel gebruik gemaakt mag worden van de weg. Dit lijkt ons geen probleem.

Vervolg

Als uw commissie positief is over de voorgestelde invulling van de TOP Heerde, zullen wij op zo kort mogelijke termijn beginnen met de uitvoering. De verharding van het fietspad van het Heerderstrand naar de Elburgerweg is gepland voor 2018. Over de realisatie van de nieuwe kiosk moeten nog afspraken gemaakt worden.

Heerde, 19 december 2017

Het college van Heerde

mr. G.J. de graaf

, burgemeester

B. van Zuthem

, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Passende beoordeling
2. Tekeningen TOP-locaties, kiosk en hondenlosloopgebied
3. Notitie Renderklippen KNNV